

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 96/2022-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Slavomírou Huszthyovou, Za amfiteátrom 10, Košice, proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č. k. 35 Cb 16/2021-24 z 18. februára 2021 a uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 3 Cob 29/2021-79 z 27. apríla 2021 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. júla 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), práva podnikat' a uskutočňovať inú zárobkovú činnosť podľa čl. 35 ods. 1 ústavy, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) a Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť, vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 eur a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v konaní vedenom na okresnom súde o návrhu [REDAKOVANÉ] (ďalej len „navrhovateľ“) na nariadenie neodkladného opatrenia. Okresný súd napadnutým uznesením zakázal sťažovateľke scudziť, prenajať alebo založiť inými právami tretích osôb nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva [REDAKOVANÉ] pre k. ú. [REDAKOVANÉ] ako parc. KN-C [REDAKOVANÉ] záhrady s výmerou 16 034 m², parc. [REDAKOVANÉ] záhrady s výmerou 8 049 m² a parc. [REDAKOVANÉ], zastavané plochy a nádvorcia s výmerou 88 m² až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej v konaní o určenie vlastníckeho práva navrhovateľa v podiele ½ k nehnuteľnostiam. V prevyšujúcej časti návrh zamietol, uložil navrhovateľovi podať

žalobu vo veci samej a priznal mu nárok na náhradu trov konania. Sťažovateľka napadla uznesenie v celom rozsahu odvolaním. Krajský súd napadnutým uznesením (ktoré bolo sťažovateľke doručené 16. mája 2021) potvrdil uznesenie okresného súdu a priznal navrhovateľovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Proti napadnutým uzneseniam podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť argumentujúc, že:

- a) oba sudy svoje rozhodnutie odôvodnili spôsobom, ktorý nemožno považovať za dostatočný, ale za svojvoľný a arbitrárny, krajský súd sa náležite nevysporiadal so všetkými argumentmi uvedenými v odvolaní;
- b) napriek tomu, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia absentovala zákonná náležitosť, úplné a pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, okresný súd doplnil tvrdenia navrhovateľa vlastnými tvrdeniami a krajský súd k tejto námietke sťažovateľky v odvolaní nezaujal žiadne stanovisko;
- c) existencia exekučného záložného práva k spoluvlastníckemu podielu, ktorého vlastníctvo navrhovateľ spochybňuje, nebola osvedčená a skutkové zistenia okresného súdu v tejto otázke sú nesprávne, keďže z listu vlastníctva vyplýva, že predmetom exekúcie má byť spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam zapísaným pod poradovým číslom 6, nie pod poradovým číslom 8 (označené v návrhu). Na túto námietku krajský súd nereagoval;
- d) okresný ani krajský súd neuviedli žiaden konkrétny dôvod potreby bezodkladne upraviť pomery;
- e) pochybenia spôsobujúce nepreskúmateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu sú obzvlášť zjavné vo vzťahu k nehnuteľnostiam, o ktorých navrhovateľ ani len netvrdil, že je ich vlastníkom (zapísané pod poradovým č. 6). Krajský súd sa pokúsil pochybenia napraviť odkazom na predkupné právo navrhovateľa na spoluvlastnícky podiel, čím odôvodnil primeranosť neodkladného opatrenia, čo však sťažovateľka považuje za nedostatočné;
- f) v súvislosti s primeranosťou nariadeného neodkladného opatrenia sa krajský súd nevysporiadal ani s námietkou sťažovateľky z pohľadu jej predmetu podnikania;
- g) návrh na nariadenie neodkladného opatrenia považuje za zneužitie práva, ktoré nemá požívať právnu ochranu;
- h) okresnému súdu vytýka, že nemal rozhodovať o nároku na náhradu trov konania, keďže nejde o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu, práva podľa čl. 35 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu, ktorým bolo proti sťažovateľke nariadené neodkladné opatrenie, a napadnutým uznesením krajského súdu o potvrdení tohto uznesenia okresného súdu z dôvodu ich nedostatočného odôvodnenia.

5. Pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je úlohou ústavného súdu posúdiť, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej

republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

III.1. K namietanému porušeniu označených práv uznesením okresného súdu

6. Pokiaľ ide o namietané porušenie označených práv sťažovateľky uznesením okresného súdu, ústavný súd uvádza, že jeho preskúmaniu bráni princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorého obsahom je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, ktorých porušenie namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

7. Vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu bolo prípustné odvolanie ako riadny opravný prostriedok, ktorý sťažovateľka využila, a krajský súd o ňom rozhodol tak, že napadnutým uznesením potvrdil uznesenie okresného súdu, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie.

8. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti uzneseniu okresného súdu odmietol pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv uznesením krajského súdu:

9. Ústavný súd vzhľadom na argumentáciu sťažovateľky použitú v ústavnej sťažnosti v súčinnosti s okresným súdom zisťoval, či sťažovateľka v označenej veci podala dovolanie. Zistil, že sťažovateľka proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podala dovolanie, ktoré Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením č. k. 1 Obdo 77/2021 z 8. decembra 2021 (právoplatné 11. januára 2022) odmietol ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku bez skúmania, či v konaní došlo k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

10. Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

11. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

12. Zistená skutočnosť podania dovolania proti napadnutému uzneseniu krajského súdu sťažovateľkou vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia

označených práv. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. III. ÚS 260/2015), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

13. V čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľky je (na rozdiel od napr. IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 260/2015, IV. ÚS 452/2021) dovolacie konanie skončené.

14. Rešpektujúc princíp subsidiarity, ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd bol tým orgánom právnej ochrany základných práv a slobôd, ktorý bol oprávnený posúdiť (a aj posudzovať) námietky sťažovateľky týkajúce sa zákonne aj ústavne súladného právneho posúdenia zásahov do jej práv krajským súdom, a to na základe uplatneného mimoriadneho opravného prostriedku, teda dovolania.

15. Postupom, ktorý zvolila sťažovateľka, teda súbežným podaním dovolania a ústavnej sťažnosti navodila situáciu, ktorá jej znemožnila touto ústavnou sťažnosťou spochybníť záver najvyššieho súdu o odmietnutí jej dovolania ako neprípustného.

16. Z odôvodnenia rozhodnutia o dovolaní vyplýva, že dovolací súd posudzoval iba otázku prípustnosti, nie aj otázku opodstatnenosti podaného dovolania. Výsledkom dovolacieho konania bolo v podstate vyslovenie záveru najvyššieho súdu, že z procesných dôvodov nemohol vec sťažovateľky meritórne preskúmať.

17. Sťažovateľka uplatňuje v ústavnej sťažnosti rovnaké námietky, aké uplatnila aj v dovolaní (body 14 až 19 uznesenia najvyššieho súdu), pričom oba tieto sťažovateľkou uplatnené právne prostriedky smerovali/smerujú proti tomu istému rozhodnutiu odvolacieho súdu.

18. V takom prípade je vo všeobecnosti daná právomoc ústavného súdu, aby podrobil prieskumu rozhodnutie dovolacieho súdu z toho hľadiska, či dovolací súd nevybočil pri posudzovaní prípustnosti dovolania z ústavných medzí, avšak nie je daná právomoc ústavného súdu podrobiť ústavnému prieskumu postup a rozhodnutie odvolacieho súdu. Odlišná situácia by nastala v prípade, ak by sťažovateľka v zmysle už uvedeného princípu subsidiarity učinila predmetom ústavnoprávneho prieskumu aj rozhodnutie najvyššieho súdu o dovolaní (porovnaj IV. ÚS 657/2021). Čo však v dôsledku podania dovolania a súbežne aj ústavnej sťažnosti neprichádza v prejednávanej sťažovateľkinej veci do úvahy.

19. Je potrebné osobitne zdôrazniť, že za súčasnej právnej úpravy sťažovateľa nie sú vystavení riziku odmietnutia ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu odvolacieho súdu pre jej oneskorenosť, ak proti nemu podajú vecne neúspešné dovolanie. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku (IV. ÚS 82/2020).

20. Na základe uvedeného ústavný súd v časti namietaného porušenia označených práv uznesením krajského súdu odmietol ústavnú sťažnosť pre nedostatok svojej právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. februára 2022

Miloš Maďar
predseda senátu